

Автор

Лук'янець Альона Володимирівна
студентка 51 ОБм групи

Науковий керівник

Кухар Л.О.

Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри комп'ютерної інженерії

РОЛЬ І МІСЦЕ РЕЙТИНГІВ В ОСВІТІ

Анотація. Рейтингова оцінка в сфері освіти давно стала невід'ємною характеристикою освітньої системи. Багато хто сприймає рейтинги виключно серйозно, як природну характеристику. При цьому, на думку інших дослідників і, особливо, керівників в сфері освіти, рейтинги навчальних закладів слугують інструментом оцінювання, порівняння і управління, викликаючи, в свою чергу, помітний ентузіазм і бажання їх використовувати.

Ключові слова. Рейтинг, оцінювання, освіта, освітня система.

Актуальність теми. Якісна освіта як один з індикаторів високої якості життя, економічного зростання, соціальне благополуччя та розглядається сьогодні як на міжнародному так і вітчизняному рівнях. Показники, які потрібно відстежувати з метою забезпечення якості освіти країні, і пороговий рівень вимог визначаються зовнішніми процедурами. Так для системи освіти якість гарантується процедурами ліцензування та акредитації, визначеними МОН України, процедурами акредитації та оціночними критеріями Європейської Асоціації із забезпечення якості вищої освіти, Європейської Асоціації Університетів, Європейської Асоціації вищих навчальних закладів, загальнонавчальних рейтингів тощо.

Постановка проблеми. Оцінка якості необхідна для контролю за станом навчального процесу, оцінки динаміки змін, виявленні відхилень, визначення стратегії розвитку. Для оцінювання якості освіти має бути розроблений ряд критеріїв і стандартів. І наразі в Україні існують певні проблеми, пов'язані зі встановленням цих критеріїв та стандартів.

У зарубіжній науковій літературі ця проблема вивчається досить давно. В Україні питання розробки системи оцінки якості освіти починають обговорюватися та впроваджуватися на рівні як навчальних закладів так і країни в цілому (впровадження обов'язкових стандартизованих тестів).

При комплексному аналізі якості процесу підготовки фахівців у кожному конкретному вищому навчальному закладі складно врахувати усі аспекти у зв'язку з низкою факторів соціального, економічного, політичного характеру. Тому, актуальним є дослідження проблеми оцінки якості вищої освіти в Україні та формування основних принципів процесу оцінювання рівня підготовки фахівців вузах.

Шляхи вирішення проблеми. Сучасна освіта в Україні згідно з результатами зовнішнього оцінювання характеризується низьким рівнем якості. Про це свідчить ряд фактів:

- Жоден український вуз не входить до списку кращих університетів світу;
- Незадоволення суспільства рівнем та якістю сучасної освіти;
- Невідповідність вітчизняних та закордонних стандартів якості.

Незважаючи на позитивні зміни та реформи у сфері освіти, досі в Україні не існує єдиної визнаної системи якості, як і не існує єдиної методики оцінювання якості підготовки фахівців у вищих навчальних закладах, які були б сертифіковані в державній системі сертифікації.

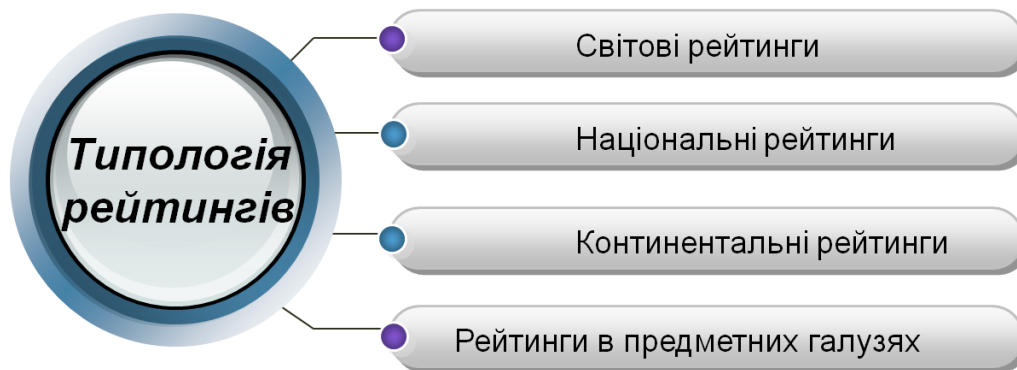
Тому розробка єдиної процедури оцінювання якості вищої освіти, що задовольняє міжнародним вимогам, є актуальним завданням сучасної освіти.

Незалежна оцінка якості освіти може здійснюватися у формі рейтингів, інших оціночних процедур щодо освітніх організацій усіх видів, а також освітніх програм, у тому

числі з використанням методології та результатів міжнародних порівняльних досліджень в галузі освіти.

Різні рейтинги використовують різні критерії для оцінки університетів:

- ✓ ARWU оцінює університети переважно по критерієм успішності досліджень,
- ✓ НЕЕАСТ використовує кілька типів індикаторів для оцінки продуктивності університету з точки зору наукових публікацій,
- ✓ Лейденський рейтинг звертається до аналізу публікацій,
- ✓ рейтинг Webometrics заснований на присутності, якості цієї присутності та активності університету в Інтернет.

За останні 10 - 20 років з'явилися об'єктивні методи виявлення та класифікації університетів світового класу.

Ці рейтинги складаються на основі об'єктивних і суб'єктивних даних, здобутих від самих університетів або із загальнодоступних джерел даних.

Дослідники виділяють кілька ліній поділу, по яким можна класифікувати рейтинги:

- ✓ спеціально збираються дані або використовуються вже готові дані;
- ✓ типи і кількість використовуваних індикаторів;
- ✓ способи стандартизації та зважування індикаторів;
- ✓ способи обчислень і порівнянь для «сортування інституцій в форматі рейтинга».

Висновки.

Наразі українські університети не присутні в списку найкращих ВНЗ в глобальних рейтингах в тому числі через проблеми у науковому спрямуванні досліджень в цих ВНЗ.

Окрім цього, необхідно сприяти формуванню позитивного іміджу вітчизняних ВНЗ для іноземних студентів в т.ч. запроваджувати навчання англійською мовою, упроваджувати англійські програми, розвивати участь у європейських проектах.

Велике значення необхідно приділити наукометричним базам та підвищенню присутності наукових робіт вітчизняних ВНЗ у даних "сховищах", підвищенню індексів цитування, мотивацію науковців до публікацій іноземними мовами.